

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РИСУНКА СТУДЕНТОМ-АРХІТЕКТОРОМ НА ПРИКЛАДІ ЗОБРАЖЕННЯ ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ

Рисунок є однією із провідних дисциплін професійної підготовки архітектора. Архітектурний рисунок відіграє першорядне значення у проектній діяльності як засіб архітектурного формотворення на всіх етапах роботи. Графічні прийоми, зображені зображені засоби є не тільки складовою частиною архітектурної творчості, але й самим процесом зародження ідеї, образу.

Великого значення у навчанні набуває робота у класі гіпсових голів і фігур античних статуй. Рисування з «гіпсів» відточує вміння роботи із світлотінню, об'ємом, формою.

На першому етапі роботи, компонуючи зображення голови на аркуші, студенти мають враховувати те, що крім голови треба розмістити частину грудної клітки і плечовий пояс. Роботу тоном необхідно сконцентрувати на ретельному відпрацюванні голови та деталей на ній, плечовий пояс та грудну клітку можна трактувати більш спрощено без зайвої деталізації, або взагалі залишити наміченими лінійно. Починаючи побудову рисунка, важливо порівняти пропорції основних форм, а саме – голови, шиї, грудної клітки з плечовим поясом. Важливо, також, правильно передати кути нахилу цих форм, та їхні повороти. Щоб знайти нахил голови, в думках треба з'єднати прямою лінією перенісся і середину підборіддя і уявити, який кут утворюється між цією лінією і уявною вертикалью. Вірно визначивши кут нахилу профільної лінії з вертикальною, можна знайти і потрібний нахил голови. Потрібно не забувати про закони перспективи, тобто точно встановлювати лінію горизонту. Характер форми голови визначається особливостями будови кісток черепа, тому необхідно в першу чергу вивчити ці кістки. На етапі побудови рисунку особливу увагу необхідно звернути на пропорції основних конструктивних частин голови. У канонічної голови пропорції трьох основних конструктивних частин однакові, йдеться про площину лоба до перенісся, площину обличчя, на якій розташований ніс, а також площину від носа до нижнього краю підборіддя, на якій розташований рот. Відрізок від надбрівних дуг до кореня носа, у свою чергу, ділиться ще на три рівні частини: між першою і другою частиною проходить лінія розрізу очей. Відрізок між основою носу і підборіддям також ділиться на три рівні частини: між першою і другою лініями проходить середня лінія рота, яку часто називають лінією розрізу губ. Відстань між очима дорівнює ширині (величині) ока. Висота вуха

рівна довжині носа. Ці закономірності поділу голови допомагають студенту-архітектору правильно схоплювати основні пропорції і характер моделі.

Працюючи тоном, студенти мають зрозуміти, як зображується форма в середовищі, повинні передавати об'ємність голови, а також її матеріальність. Для початку, досить буде легко пройти м'яким тоном тіньові плани, і тим самим відмежувати і визначити основні маси світла і тіні. Завдяки цьому прийому виявляться передні, бокові і нижні плани голови. Це, по-перше, допоможе перевірити зроблене в попередніх стадіях роботи і, по-друге, ясніше (рельєфніше) підкреслить об'єм голови. Покривши легким тоном тіньові плани голови, починаємо уточнювати місце розташування очних впадин, вилиць і вушних раковин. Щоб не перечорнити рисунок, потрібно перш за все знайти граничну силу тіні на гіпсі, по відношенню до якої і витримувати загальний тон рисунку; при цьому добре мати перед очима шматочок чорного оксамиту або затемненого паперу, порівняно з якими найглибшу тінь на гіпсі доведеться взяти легшою і прозорою.

Самими контрастними будуть кінчик носа і тіні під бровами. Найбільш освітленими є ніс, лоб, в меншій мірі скула і верхня губа. Не варто занадто захоплюватися локонами, рисувати потрібно найбільш характерні, а інші узагальнювати.

Література

1. Анисимов Н.Н. *Основы рисования / Н. Н. Анисимов.* – М. : Стройиздат, 1977. – 168 с.
2. Гордон Л. *Рисунок. Техника рисования головы человека / Л. Гордон.* – М. : Эксмо, 2004. – 120 с.
3. Ростовцев Н.Н. *Академический рисунок / Н. Н. Ростовцев.* – М. : Просвещение, 1984. – 240 с.
4. Тихонов С.В. *Рисунок. Специальность «Архитектура» / С. В. Тихонов, В. Г. Дем'янов, В. Б. Подрезков.* – М. : Стройиздат, 1983. – 296 с.